

Sergi Pàmies: 'No és un llibre generacional, si més no, no en té la intenció'

Sergi Pàmies (París, 1960) acaba de publicar 'Si menges una llimona sense fer ganyotes' (Quaderns Crema), que aplega vint contes. Fa dues setmanes que el volum és a les llibreries i ja fou el més venut de la setmana passada en algunes de les més importants. Són contes que reflecteixen l'etapa vital de l'autor, la relació entre pares i fills i models de conducta de vides fracassades. Pàmies torna a l'actualitat literària després de sis anys.

'He fet la mateixa cosa de sempre, però amb més temps. El temps és un factor important (la qualitat del temps, no pas la quantitat), perquè les coses que han passat abasten més superfície humana'.

— Hi ha un treball de depuració molt important en aquests contes.

Tinc una gran admiració pels artesans, pels que construeixen instruments, per exemple. Aquests artesans són el meu model a l'hora d'escriure. Embasto els contes i després inverteixo molt de temps a polir-los. Ho faig d'una manera molt manual, molt física, fins i tot em penjo els contes a l'habitació i me'ls miro i hi penso. A més, no he tingut pressa ni urgència a elaborar-los; ha estat molt estimulante. A vegades he tingut la sensació que la idea era de no escriure. D'aquesta manera escrius molt més, però també seleccions i descartes molt més.

— Aquests contes reflecteixen l'etapa vital que viu.

No els podria haver fet ni deu anys abans, ni els podré escriure d'aquí a deu anys, perquè els meus pares ja no hi seran. Sóc pare, tinc fills, i encara tinc pares. És una edat en què tens la sensació de ser una peça d'un engranatge, però el fet és que ets una peça decisiva. Quan ets petit, ets una 'peça mascota', després ets una 'peça rebel', però ara sóc indispensable, als meus fills i als meus pares. Això em pesa i alhora em fa viure. És angoixant a estones i fantàstic en unes altres. Però la cosa més forta és que no m'ho esperava, no m'ho podia imaginar. Ara m'adono de com és de fort tot això. Per a bé i per a mal. Allò que fas pels fills i pels pares no ho fas per ningú més. En el fons, els contes d'aquest llibre també mostren aquesta sorpresa, 'això és molt fort!' Tanmateix, a 'Si menges una llimona sense fer ganyotes' també hi ha molts elements indirectes. Hi ha molta experiència compartida. A aquesta edat vas a molts enterraments i vas a l'hospital a veure nens acabats de néixer. Abans anava a bars i a festes.

— Ja no surt a fer copes?

No tinc temps. Surto dos cops l'any. Per veure els amics quedo a dinar. Amb els amics, sí que hi dino sovint, però tampoc no fem sobretaula, perquè hem d'anar a buscar els fills quan surten de l'escola. Però, tornant al llibre, sobre la forma, no deixa de ser ficció. Els contes expressen emocions universals, pensats perquè també els puguin llegir lectors més joves. No és un llibre generacional, si més no, no en té la intenció.

— En aquest llibre tracta els personatges femenins amb un gran respecte i sovint reconeix la fortalesa de les dones al costat de les actituds frívols dels personatges masculins.

En alguns llibres anteriors m'havien acusat de misogínia. Ara la meua actitud amb els personatges femenins és partir de la idea que no els entenc, però no els ho retrec, perquè no entendre les dones deu ser culpa meua. Ara no em molesta no entendre-les, ja em va bé. Perquè així en gaudeixo més. Potser aquest canvi té relació amb el fet que tinc una filla. A més, aquesta actitud resol qualsevol problema de guerra de sexes, i és una posició més humana i més pràctica.

— Hi ha contes del llibre que parlen del procés de l'escriptura.

Hi ha l'ambició d'explicar la història i de fer-ne, alhora, el 'making-off'. I això ve de la desmitificació del procés creatiu, per contrast amb aquells escriptors que en fan una cosa sagrada, d'aquells de 'el papa treballa, no el molestis'; perquè això entra en contradicció amb la idea de l'artesà que explicava abans. També, com a lector, a vegades trobo a faltar que l'autor m'expliqui el mètode.

— En un conte, un personatge desplaçat amb el seu cognom, n'esmenta alguns que voldria tenir. La tria no sembla gratuïta: Serrahima, Barnils, Farràs, Argemí, Sabater, Subirats, Vendrell, Bardagí, Carandell, Gavaldà, Casteli.

Tots aquests cognoms són de personatges que ja són morts i que havia conegut o eren presents en la meua biografia. Per sonoritat no podia posar-hi, per exemple, Gato Pérez. En aquesta selecció hi ha gent que he estimat molt i que tenien noms d'un país. Pel fet d'haver nascut a França hi ha gent que es pensava que no estaria predisposat a escriure en català. Jo, quan em demanen per què escric en català, sempre dic això: és l'idioma que millor descriu allò que jo veig. Aquests cognoms també tenen això. I han acabat essent un conjunt amb una càrrega sentimental i que retraten una espècie de persones: homes especials, creatius, noctàmbuls, entranyables des de les entranyes.

— Un fet graciós és la cita amb què encapçala el llibre, perquè l'ha tret d'una sèrie de televisió.

És triplement graciós, perquè és una sèrie de televisió, són dibuixos animats i el protagonista és un psicòleg que la dona acaba d'abandonar i es posa a viure amb el fill, de trenta-dos anys. 'Doctor Katz' és la millor sèrie que hagi vist mai. La feien al canal 33 i la van deixar de fer cap a l'any 2000. I m'agradava perquè era maca de veure, et feies un tip de riure i era immensament trista.

Aconseguir això és la condició suprema de l'art.

— **Parlant de la televisió, aquest gran mitjà de masses dona poc espai als escriptors?**

La televisió no ens va a favor. És una constatació. Per posar un exemple, el programa 'La nit al dia' no considera noticiables les novetats literàries. No entrevista autors que fan literatura. Hem anat a pitjor. A la televisió, els escriptors com més lluny millor. Potser també tenim una part de culpa, perquè en algun moment hem estat arrogants o avorrits. Però, en canvi, també constato que la televisió fa moltes genuflexions a la literatura de fora, amb grans seguiments als Auster i Tabucchi de torn, mentre els nostres Auster i Tabucchi se la 'matxuquen'.

— **Un fet d'actualitat: què en pensa de la venda del Grup 62**

La veritat, me la rebufa. Aquesta operació certifica una situació que ja existia. Els avantatges que ha tingut Edicions 62 com a editorial nacional de Catalunya ja constituïen un sistema injust. Per què hi ha la Caixa a 62? Això desvirtua el sentit de la competència.

— **I sobre la concentració editorial que es deriva de l'operació?**

Pot tenir conseqüències sempre que nosaltres no fem les coses ben fetes. La concentració és menys gegantina que no sembla. I, atenció!, els autors més venuts de Catalunya són l'Albert Sánchez Piñol i en Quim Monzó, i cap no pertany al nou grup. Això no es pot comprar amb calers.

— **La cita de Frankfurt li ha reportat noves traduccions?**

No.

— **Anirà a Frankfurt?**

No m'hi han convidat.

— **I si l'hi convidessin, hi aniria?**

Si m'hi convidessin, m'haurien de donar la satisfacció de dir que no.

19 setembre 2006

Una notícia de VilaWeb.cat

Edició GENERAL

<http://www.vilaweb.cat>

[Enllaç permanent](#)